

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแหล่งผลิตอยู่ทั่วไป ทั่วประเทศของประเทศไทย ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ใช้วัสดุหลักในการผลิต คือ กระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ซึ่งมีแหล่งผลิตกระดาษในภูมิภาคที่แตกต่างกันไป กระดาษสา มีแหล่งผลิตอยู่ทางภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ กระดาษสับปะรดและกระดาษตะขบผลิตในพื้นที่ภาคกลางและภาคอื่นๆ ทั่วไป ผลิตภัณฑ์กระดาษดังกล่าวมักผลิตเป็นสินค้า ได้แก่ สมุดโน้ต กรอบรูป โคมไฟ กล้องใส่ซอง ฯลฯ ตามที่ผู้วิจัยได้สำรวจสินค้าผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ แต่ละที่ โดยเฉพาะสินค้า OTOP จะมีรูปแบบ ลวดลาย สี สัน คล้ายๆ กัน รวบรวมว่าลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ต่อๆ กันมา มีความสวยงามมากน้อยแล้วแต่ฝีมือของผู้ผลิตชิ้นงานนั้นๆ ยังไม่มีการออกแบบและพัฒนาในรูปแบบให้มีความแปลกใหม่อย่างหลากหลาย

ด้วยเหตุที่สินค้าผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าชนิดนี้บางชุมชนได้รับการพัฒนาให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ยังมีรูปแบบ ลวดลาย สี สัน คล้ายๆ กับผลิตภัณฑ์จากที่อื่นๆ สินค้าจากกระดาษประเภทเดียวกันที่มีลักษณะเหมือนกันจำนวนมากในตลาด OTOP ทำให้สินค้าไม่น่าสนใจ ไม่สะดุดตาผู้ซื้อ ในขณะที่รัฐบาลกำลังสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในรูปแบบของหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงมีการแข่งขันกันสูงมากในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งคุณภาพและความงามของผลิตภัณฑ์ในสินค้าชนิดเดียวกัน การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวคิดกว้างๆ ในการออกแบบและพัฒนาในรูปแบบ ลวดลาย สี สัน ของผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงามแปลกใหม่ไปจากเดิม ผู้วิจัยเชื่อว่างานวิจัยนี้จะช่วยเป็นแนวทางในการพัฒนาในรูปแบบ ลวดลาย สี สัน ให้สินค้าผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ของชุมชนทั่วไป ตลอดจนผู้สนใจที่ต้องการสร้างอาชีพใหม่ สามารถนำผลิตเป็นสินค้าได้

สรุปโครงการ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ โดยพัฒนาในรูปแบบ ลวดลาย สี สัน ให้สินค้ามีความสวยงามแปลกใหม่ เป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์ ให้มีความสวยงามที่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์ประเภท

เดียวกันจากที่อื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ได้นำรูปแบบลวดลายสีสันทันไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของตน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบลวดลายสีสันทันผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ชุมชนที่ผลิตสินค้าจากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ และผู้สนใจทั่วไป

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษาค้นคว้า ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ มีขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
2. ศึกษาข้อมูลทั่วไปเพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
3. ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
4. ออกแบบจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ โดยจัดทำผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้
  1. ภาพ
  2. กรอบรูป
  3. สมุดโน้ต
  4. กล่องใส่ของ

คำสำคัญ

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มีความสวยงามแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์จากกระดาษที่มีรูปแบบเดิมๆ ให้เกิดขึ้น และพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิม ที่มีอยู่ในท้องตลาดให้สวยงามแตกต่างไปจากเดิม

ผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา หมายถึง สิ่งประดิษฐ์จากกระดาษสา และอาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้เป็นของใช้ทั่วไป ใช้เป็นของตกแต่ง

ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสับปะรด หมายถึง สิ่งประดิษฐ์จากกระดาษสับปะรด และอาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้เป็นของใช้ทั่วไป ใช้เป็นของตกแต่ง

ผลิตภัณฑ์จากกระดาษตะขบ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์จากกระดาษตะขบ และอาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น ทำเป็นของใช้ทั่วไป ของตกแต่ง เช่น กล่องทิชชู กรอบรูป

วิธีดำเนินการวิจัย

รวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิต

สอบถามความต้องการของผู้สนใจสินค้า

วิเคราะห์ข้อมูลภาคเอกสาร จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบเพื่อคัดเลือก พัฒนาแบบ สรุบบแบบ ผลิตจริง

สอบถามความพึงพอใจของผู้ผลิต และผู้สนใจสินค้า

วิเคราะห์ผลการวิจัยและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

สรุปผลการวิจัย จัดทำรายงานการวิจัย จัดทำเอกสารรวบรวมผลงานออกแบบเพื่อนำเสนอ

ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนและผู้สนใจ

สรุปรายงานผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ

1. ได้ผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของตน
2. ได้สร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้แก่ผลิตภัณฑ์ จากกระดาษสา กระดาษใยสับปะรด และกระดาษตะขบ
3. ผู้ผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนทั่วไปที่ผลิตสินค้าอื่น ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป สามารถนำรูปแบบชุดผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์จากกระดาษที่ออกแบบไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของตน เพื่อจำหน่ายต่อไป

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยเรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์ คือ

1. กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ จากกระดาษสา กระดาษใยสับปะรด และกระดาษตะขบ
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนทุกจังหวัด ที่มีการผลิตสินค้าจากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ
3. สถาบันการศึกษาสามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และวิชาที่เกี่ยวข้อง
4. ชุมชนทั่วไปที่สนใจสามารถแสวงหาความรู้จากงานวิจัยได้

แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยมีแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

1. เผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมสัมมนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
2. เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ ผู้ผลิตสินค้าอื่นที่สนใจ สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงาน
4. ให้คำแนะนำปรึกษา แก่กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา กระดาษสับปะรด และกระดาษตะขบ และผู้สนใจทั่วไป